

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6icia una data pe sept6mana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 8 fl v.a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 40 doidec6eri, or 3 galbini mon. sunat6ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 80 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 85.

Brasiovu, 6 Nov. 25 Oct. 1864.

Anulu XXVII.

MONARCHIA AUSTRIACA.

6531/1864.

Publicare ofici6sa.

Devenindu unu planu alu fostului ingeneriu guberniale Gaiser din anulu 1848 si unulu alu ingineriului Székely din anulu 1850 despre regularea tarnavei cei mici, in anulu 1861 in mani private, — se prov6ca totu insulu carele are cunoscentia despre susutanti'a acestoru d6ua planuri, a arata ac6sta pana in 31 Decembre 1864 presidiulu reg. guvernulu transilvanu.

Sabiiu in 20 Octobre 1864.

3—3

Dela presidiulu r. guvernulu transilvanu.

Dela diet'a Transilvaniei.

Sicdinti'a 106 tienuta in 27 Sept. 1864 sub presiedinti'a dlui v.-presied. Aldule anu.

Petitiunea opidului Biertanu, in care pottesce, ca se capete preventoriu dreptu de a tramite unu deputatu la la dieta; petitiunea comunei Magu spre a nu se impreuna cu municipiulu Sabiiului, ci a se lasa si dupa impartirea cea n6ua su municipiulu Belgradului; Suplic'a comunei Hosman (Holzmengen), carea se roga se se incorporedie cu municipiulu Sabiiului, se detera comitetului pentru impartirea tierei. Petitiunea Fagarasiului, in carea se cere licentia de a infintia o apoteca n6ua in Fogarasiu. O alta petitiune a comunei Scaris6ra din comit. Albei inferi6re, in carea se roga de inaltulu corpu legislativu, c6 se se indure a departa mai multe abusuri ce su facutu in contr'a loru. Si anumitu: Se se dechiare liberi de spesele ecsecutiunei, se-si recapete dreptulu de paduritu, de care s'a bucuratu pana la 1848 si se se delaturedie asia numitele licentii de paduritu, ce actu sunt in usu. Aceste d6ue se predau comitetului de petitiuni. Petitiunea comuneloru Birth si Eidisiulu superioru si inferioru spre a se incorpora cu municipiulu Sabiiului, se d6a comitetului pentru impartirea tierei.

V.-presied. Aldule anu impartasiesce mai departe dietei responsulu in. guvernulu r. la interpelatiunea dlui dep. Obert si so6ii privit6re la intrebarea despre calea ferata a Transilvaniei.

In fine impartasiesce inaltei case:

PROPUNEREA

deputatului Gavriele Manu si alu consociloru privit6ria la modificarea sistemei de contributiune pentru Transilvani'a, asia:

Dupa preliminariulu de contributiune statoritu de catra senatulu imperialu pre anulu 1864 pentru Transilvani'a,

a) sum'a contributiunei personale (tacs'a de capu, a cetatieniloru, si ceaa protectionala) face 1,350.000 fl.

b) sum'a contributiunei de pamentu 1,471.167 fl. prin urmare sum'a contributiunei personale sta facia cu sum'a contributiunei de pamentu aprocsimativu c6 91 la 100.

Sum'a contributiunei personale (c6 tacs'a de capu) are de a se acoperi in ti6ra:

1. Prin platirea de 4 fl. 20 cr. de catra toti posesorii de pamentu — fara esceptiune — d6ca ei au

din acela dupa catastru unu venitu curatu de 20 fl. si 10 cr., (de si ei nu sunt in stare prin lucrulu maniloru sale de asi castiga pana de t6te dilele).

2. Prin platirea de 3 fl. 15 cr. de catra posesorii de cate o casutia si curialisti.

3. Prin platirea de 2 fl. 10 cr. de catra individii fara neci o proprietate.

4. Prin platirea de 51 1/2 cr. de catra luntrasi (Schiffer).

5. Prin platirea de 1 fl. 5 cr. de catra baiasi, (urburari, metalurgi) carbonari si spalatori de aur.

6. Prin platirea de 6 fl. 60 cr. de catra israeliti.

7. Veduvele de t6te categoriile platescu sum'a diumatate a contributiunei platite de catra barbatii loru.

Cu privire la contributiunea concretala in multe comune ale Transilvaniei locuite numai de agricultori tierani, contributiunea personala face o sum'a indoita, si inca mai mare facia cu contributiunea pamentului.

Eara cu privire la punctulu 1. in mediuloculu unoror familii de totu serace carii din pamentu abia au unu venitu anualu de 21—22 fl. contributiunea personala (tacs'a de capu) fara adaosuri suia la 12 fl. 60 cr. s6u 16 fl. 80 cr., — de 6rece tatalu c6 capu alu familiei cu 2—3 feciori sunt tacsati fiacare cu intreg'a suma, d6ca au ajunsu etatea de maioreni, — si asia venitul curatu alu pamentului acoperindule darea dir6pta a capului si alu pamentului, celelalte adausuri de contributiune trebue se le suplin6sca contribuentii cu castigulu din lucrulu maniloru, —

prin urmare sum'a directa a contributiunei personale intrece si de optu ori, 6ra cu adausurile la olalta mai de 16 ori sum'a contributiunei directe de pamentu.

Contributiunea personale c6 tacs'a cetatien6sca se platesce:

a) In Sabiiu, Brasiovu si Gherl'a cu 10 fl. 50 cr.

b) in Clusiu, Sighis6r'a si Mediasiu cu 8 fl. 40 cr.

c) in M.-Osiorheiu, Bistriti'a si Sebisiu cu 7 fl. 35 cr.

d) In celelalte orasie cu 6 fl. 30 cr.

Eara tacs'a protectionala cu 26 1/2 cr. se platesce in generalu de catra cei miserabili.

Comparandu sum'a contributiunei personale, cu a pamentului in Transilvani'a, precum aceste cu sum'a contributiunei personale si a pamentului din Ungari'a si 6rasi cu sumele de castigu (Erwerbssteuer) si a pamentului din celelalte provincii ereditarie ale monarchiei; atunci numai de catu se arata, cumca contributiunea personala din Transilvani'a e preste mesura ingreuiat6ria, — ac6sta rea stare au recunoscutuo si inaltulu regimu alu Mai. Sale, precum se p6te cunosce din declaratiunile cele solemne ale Esc. S'a dn. ministrulu de finantie cav. de Plener din siedinti'a senatului imper. amplificatu tienuta in 17 Sept. 1860, — a senatului imperiale din 13 Martiu 1862 si 19 Noembre 1863.

Eara cumca starea atinsa e intru adeveru si nesuferivera, si locuitorii tierei nu mai potu suport6 aceste greutati, aceea se p6te conchide pre usioru si cu t6ta consecintia — intre alte mai multe impregiurari, — si din urmat6rele:

a) ne lipsescu — pre longa alte isv6re de castigu — chiaru si drumurile de comunicatiune, si comerciu

in lăintru tierii insusi, si si cu tierile vecine, — eara unele din acele care sunt cá drumuri de tíera, au una elevatiune (suisiu) dela 10 pana la 23 policari (Zoll) la orgia, — séu ca imperiale sunt -- fara consideratiune — intr'atata de ta-cate in catu bietulu tieranu abia póte esi la satulu vecinu cu trasur'a de 2 vite,

b) deregatorii dela oficiile administrative politice, si de justitia in Transilvani'a cu deosebire in comitate si districte, procum scaunele secuiesci au o salarisare numai de diumetate in comparatiune cu oficialii din Ungari'a, si celelalte tieri ereditarie ale monarchiei. prin urmare cercularea baniloru si in asta privintia e subtrasa artificiosu din tíera — de si póte indirecte; — e pre naturalu dara,

c) ca ne avendu locuitorii tierii in unele parti ale ei neci unu isvoru de castigu, nu sunt neci in stare de a plati contributiunea, prin urmare ca se se sustiena pentru scótarea contributiunei neintreruptu esecutiuni militare intr'o mesura fórte insemnata, care asemene mistuiescu o parte insemnata din castigulu poporului, care insusi abia esi mai póte sustiené viati'a.

In mediuloonlu acestoru impregiurari nefavoritóre diet'a Transilvaniei s'au grabitu — prin reprezentantii poporului inca in anulu trecut — in interesulu unitatii monarchiei de a inarticulá diploma din 20 Octobro 1860 si patent'a din 26 Fauru 1861 intre legile tierii intru aceea firma convingere si sperantia, ca starea ei cea esceptionala de pana atunci, va fi radicata numai de catu, si ei i se va dá unu locu convenitu intre marginile dreptatii spre a puté gusta o egala si justa tractare cu privire la afacerile comune, facia cu Ungari'a si cu celelalte provincii ereditarie ale monarchiei.

Dupa-ce inse pre longa tóte asigurările mai susu indicate din partea inaltului regimu sorteá contribuentiloru tierii acesteia, neci dupa inarticularea acteloru de statu, ba neci chiaru dupa tramitarea oeloru d'antai deputati la senatulu imperialu — intru nemica nu s'au usiuratu, si acea stare a-supritoria pre clasa mai seraca o amelintia cu totala nimicire; se nasce cea mai urginta necesitate, ca diet'a tíerii se imbratioséza cu tóta caldur'a, si fara amanare acésta causa! — pentru acea subscrisii 'si ieu vóia de a propune: Inalt'a casa se binevoiesca a decide:

„Cá Mai. S'a se fia prin o préumilita representatiune rugata cá se binevoiesca pré gratiosu a demandá ministeriului de finantia cá acesta se asterna de timpuriu pentru cea mai de aprópe sesiune a senatului imperialu unu proiectu de lege specialu pentru reformarea sistemei de contributiune, respective stergerea contributiunei personale si miciorarea contributiunei directe prestetotu in Transilvani'a pre anulu viitoriu; cá acesta se se iè la desbatere inainte de reformarea sistemei generale de contributiune a monarchiei intregi.“

„Totu deodata inalt'a dieta se decida „cá proiectulu acesta cu privire la § 53 alu regulam. dietale de trebi se se pertractéze cu abreviatiunea c) cá urgente“ — eara spre anteconsultare se se predè comitetului finantialu caruia cu privire la § 53 lit. a) se se impuia unu terminu de 8 dile pentru susternerea reportului.“

Sabiu 16 Septembro 1864.

Gabriele Manu. Demetriu Moga. Alecsandru Bohatielu. Ladislau Buteanu. Iosifu Siulutiu. Ioane Balás. Ioachimu Muresianu. Simeone Balomiri. Mateiu Nicola. Michaelu Bohatielu. I. Codru Dragusianu. Stefanu Biltiu. Se deschide desbaterea generala a acestui obiectu.

Dr. Teutsch propune cá propunerea dlui Manu se se tractedia dupa § 44 alu ordinei dietali, in urm'a caruia o propunere spriginita de ajunsu e de a se tipari in tóte trei limbile patriei si a se impartii intre membrii dietali; ér' propunatoriului i sta in voia a cere o di spre asi fonda propunerea. Ér' diu'a o defige presiedintele.

Acesta propunere a dlui Dr. Teutsch se spriginesce.

Se trece la ordinea dilei — si anumitu la „Desbaterea speciale a reportului comitetului pivitoriu la propunerea dloru Obert si Bedeus pentru modificarea unoru determinatiuni ale legi pentru intregirea armatei.“ Si la propunerea dep. C. Schmidt se primi en bloc pre facia pana la punct. I, la finea caruia propune Haupt, cá comunele, ce nu si pota da contingentulu in fetiori se 'lu rescumper cu bani; ér' Eitel cá se se lasè afara totu p. primu.

Moga: Inalta casa! Detorintia de a militá e o detorintia personala si nu este o detorintia, care se ar' poté rescumperá prin sila. De este iertata rescumperarea prin bani adeca prin 1200 fl. acést'a este pentru aceia, cari sunt in stare si au voia a se rescumperá; nu este inse asia o deto-

rintia, cá inaltulu regimu se póta sili pre acelea persóne, care nu sunt apte de a militá se-si rescumperare contingentulu prin o suma de bani (fórte bine!). Din acestu punctu de vedere nu pota partini si sprigini propunerea dlui dep. Haupt, cá adeca comunele, care nu pota intregi contingentulu prin persónele loru, se fia silite a si lu rescumperá prin bani.

Intorcundu-me la aceea ce n'a propusu comisiunea in privintia recrutarei dupa cercuri intregitóre, trebuie se dicu, ca eu inca me am ocupatu cu servitiile acestea vreo doi ani la in. guberniu reg. Se au facutu din partea inaltului gub. reg. multe cercari spre acelu scopu, cá contingentele cu cea mai mare usiurare se se póta intregi; se au facutu in 1862 aceea, cá la reclamatiunile ce se facu din partea obligatorulu de a militia, se fia ómeni de incredere din cerculu intregu, pentru aceea, cá acolo se nu vina insielatiuni si in gremiulu inalt. gub. reg., si in specie la propunerea dlui dep. Haupt, care atunci crá presiedinte la comisariatulu provinciale, cá se se temple recrutarea nu dupa cercuri, ci dupa comune. Inaltulu gub. reg. inse nu a potutu se incuviintieze acestu pasu, nu pentru aceea ce insusi dn. dep. Haupt a adusu inainte, ca déca se ar' fi facutu repartire dupa comune, atuncia se ar' fi templatu lesne, cá in unele comune se nu se fi potutu aflá ómeni, cari ar' fi fostu apti de a-si impleni detorintia de a militia; si asia dara ar' fi fostu siliti se platesca cu bani.

Inse detorintia de a militia este o detorintia personala si nu este detorintia cá in totu respectulu se fia cineá in-detoritu a o rescumperá cu bani.

Din estu punctu de vedere in. gub. r. in anii 1862 si 1863 a fostu silitu a primi cheiea aceea, cá contingentele, ce a venitu pe Transilvani'a de 5029 barbati se lu dè dupa cercuri, ér' nu dupa comune. Asia dara bataru ca este cunoscutu, ca unele comune mai bine ar' poté prevedé in privintia abuseriloru acelora, — ce cu dorere trebuie se marturisescu, ca se facu si se voru face si de a-ci incolo — privitoria la scutirea dela milita, dicu ca prin repartirea dupa comune abuserile acestea mai bine se ar' poté evitá.

Dupa-ce in intielesulu ordinatiunei statatoria, ma si dupa intielesulu legi pentru intregirea armatei cugetu, ca nu este liertatu nimenui, cá se si capete unu omu in locu pentru bani pe care se-lu inroleze la militia, ei detorintia se póte numai prin acele persóne impleni, cari voliescu a depune pretiulu de 1200 fl. asia numitulu pretiu de rescumperare dela servitiulu militariu; dupa-ce comunele care in 1847 in intielesulu institutiuniloru de atunci atatu ele, catu si unii individi erau indreptatite a se rescumperá dela servitiulu militariu prin substituirea altora; dupa-ce in intielesulu legi pentru intregirea armatei acést'a nu este cu potintia: eu din partemi nu pota recomandá inaltei case, cá se primésca repartitiunea dupa comune, ci sum pentru repartirea dupa cercuri. (Fórte bine!).

Ce mesuri va avé in. gub. de a intreprinde pentru stergerea abuseriloru se se au templatu 1. la conscrierea obligatorulu, 2. la mantuirea acelor obligati sub diverse titluri, 3. inasui la actulu recrutatiunei pentru aceea, ca se dechiara unii de neapti, cari ar' poté se fia apti; eu socotescu, ca nu e lucrulu legislatiunei. Acestea sunt a se lasá inaltului gub. r. si representatiuniloru municipali, cari ingrigindu-se de implinirea contingentulu loru voru sci mai bine a gaci mediulocu, prin oare se se póta cas'a abuserile, cari totoruru sunt cunoscute.

Din acestu respectu recomendu inaltei case cá repartirea dupa comune, cá una care face neposibila unoru comune staturia contingentulu, se nu o primésca, ci se primésca impartirea dupa cercurile intregitoria. (Bravo!)

Dr. Teutsch adauge la alineá a dóu'a din p. 1 inca ceva, si anumitu:

„Esperientia a aratatu ca mai multe comune in unu anu au fostu lovite de sorte atat'a, in catu mai toti tenerii s'au asentatu, pre candu alte comune au remasu scutite. Acést'a intemplare este cu atatu mai durerósa, in catu totu deaun'a nu dá neci unu f. liu de garantia si controla.“

Bedeus in contr'a adausulu dlui Teutsch, recomanda primirea principiului espresu in p. 1 alu comitetului.

I. Balomiri: Mie punctulu acést'a de antai mi se pare cá saculu cu miti'a. Candu m'am insinuatu la cuventu dle pres. am avutu de cugetu se facu propunere pentru stergerea punctulu acestu'a; inse fiendu-ca s'a facutu acést'a din partea dlui dep. Eitel, me alatura si eu pre longa dens'a. Nu voliescu se atingu motivele pre cari jace punctulu acést'a, foru dicu cumca nu afli deplorabile modalitatea recrutarei de acum, facia cu modalitatea recrutarei dupa prescriptiunea din

1847; ma din contr'a modalitatea de acum o află in privința repartiției contingentului de recruti mai practicabile, de catu aceea din 1847.

Dlu reg. Teutsch dice, cumca se face nedreptate, si comunitatile patimescu dupa modalitatea de acum.

Eu socoteacu, oa tocmă modalitatea de acum, facia cu cea prescisa de legile din 1847, e o usurare pentru comunitati; ca-ci deca se ar' face repartiția de recruti pre comunitati, pôte ca pre o comuna ar' veni si o diumetate de fetioru (ilaritate), asia e dloru, si nepotenduse face repartiția acést'a ar' trebui adausa pre alta comunitate, si se pôte, ca pre o comunitate se venu mai multi de catu pre alt'a, fora de a poté dá comunitatea aceea contingentulu seu pentru lips'a de fetiori in genere, s'au de fetiori destoinici de militia; si atunci comunitatea aceea ar' suferi mai multu.

Inse dupa cum vediu eu din motiunea dlui reg. Teutsch, domnialui ar' vré aici se aduca chei'a dupa Nrulu capeteloru, spunendu-ca $\frac{1}{4}\%$ din populatiunea din Agnit'a s'a datu in totu anulu la militia.

Eu de a-ci vedu dle pres. si in. dieta, ca candu e vorb'a de a imparti drepturi, atunci se ieu o cheia dupa Grossgrundbesitz, inteligentia, industria si interese (bravo!); candu inse e vorb'a despre impartirea de grautati, atunci se iea chei'a dupa numerulu capeteloru — dupa dumme Kopfzahl — (bravo! stang'a, o ho! centrulu) Asia e domniloru! —

Eu socotescu dle presied. si in. dieta, ca deca luam noi o cheia la drepturi, se tienemu totu acést'a cheia si la greutati (bravo! stang'a). —

Mai incolo dice dlu bar. Bedeus, ca diace in interesulu comunitatiloru de a aduce pre cei fugiti a casa, deca se face repartiția dupa comunitati. Eu trebue se dicu, ca deca vecinulu meu e independente de mene, si fetiorulu lui fuge de militia, nu sciu pre ce temeliu me pôte indetorá cineva, cá eu selu silescu se si implinesca detorinti'a s'a, care o are elu facia cu statulu, ca-ci detorinti'a de a militá e o detorintia personale, si nu stà in legatura cu vecinetatea, comunitatea séu cu tier'a; ci numai cu statulu. Asia dara statulu trebue se se ingrigiesca pentru acést'a, dara nu vecinulu, neei comunitatea.

Din acestea cause, mi iau indreznéla a repeti, ca partinescu propunerea dlui Eitel, cá punctulu acést'a se remana cu totulu afora.

Gaetanu inca e de parerile dloru Eitel si Balomiri, si propune remanerea cu totulu a fora a p. 1 alu representatiunei elaborate de comitetu. —

Conrad Schmidt votéza a dóu'a óra cu focu mare pentru pastrarea p. 1.

Haupt dice, ca ar' fi se se introduca érași repartiția de recruti dupa comunitati — si pentru cá se se delaturéze unele rele impreunate cu acést'a repartire, se se introduca ambele, — unde va fi mai nimeritu, se se dè recruti dupa comune, ér' unde nu se se dè dupa cercuri. —

Puscariu se declara contr'a p. 1, si propune ca se remana afora cu totulu. — (Va urmá).

A dóu'a adunare generale

a Asociatiunii natiionali pentru cultur'a poporului romanu in Aradu.

— Deschiderea Adunarii s'au intemplatu eri demanetia la 9 óre in sal'a cea mare a comitatului, care fù plina de ómeni. Episcopulu cá presiedinte primariu alu reuniunii fù invitatu prin o deputatiune alesa si la intrarea s'a in sala primitu cu viforósc strigari „se traiésca!“ Parintele episcopu au accentuat in cuvintulu seu de deschidere frumosulu si nobilulu scopu alu Asociatiunii si recunoscinti'a, ce natiunea romana detoresce pré bunului monarchu pentru incuviintiarea acestui asediamentu; la aceste cuvinte se scóla tóta adunarea si intona „Vivate“ intreite pentru Mai. S'a. La incheierea cuventulu episcopulu cu adunca condolentia aminti trist'a intemplantu, prin care antaiulu barbatu alu natiunii dn. Andreiu Mocioni fù impedecat de a se infacisia la adunare, adeca prin mortea cumnatei sale Dionia Cernoviciu urmata dumineca nóptea in Pest'a, o intemplantu ce invescú famili'a in doiliu si lovi crudu mai vertosu pre nobilea si pré stimat'a soția a barbatului popularu; episcopulu propuse o adresa telegrafica de condolenti'a, care se si decise insarcinandu-se cu compunerea aceleiasi dn. Babesiu.

Dupa-oe, la cuventulu de deschidere alu episc. presied., se rostira cuvinte de multiamire din partea dloru Dr. Maniu si judele cercualu Vasiiu, se trecú la ordinea dilei si se gatara in tempu de trei óre o multime de obiecte de insemnătate.

Multe debateri nu se facura in aceste adunari, si anume din cauza, ca e datina in conferintie preliminarie mai naiute de siedinti'a a desluci tóte in catu se pôte si a le precisá. Aceste conferintie private inse atatu eri mai 'nainte de siedinti'a prima, catu si astadi inainte de a dóu'a siedintia publica — s'au tienutu pana tardiu nóptea, ma unele chiaru si pana la mediulu noptii si au fostu intr'une ori fórté viue.

Ar' fi pré multu a atinge aici tóte cate s'au pertratatu si decisu eri si astadi in adunarea generale; din asta cauza ne marginimu la obiectele cele mai insemnate.

Dupa reportulu directoriului Asociatiunii numerulu membriloru se urca la 1200.

Vice-presiedintele primare canoniculu Nagy, si-au transmis resignatiunea motivata, carea fù primita si in loculu lui fù alesu de vice-presiedinte primare, alu doile vice-presiedinte consiliariulu de curte Popa, éra de alu doile vice-presiedinte vice-comitele din Bihari'a Siorbanu, amendoi cu unanimitate.

Babesiu reporta despre primirea pré gratiósá, ce a aflatu la Mai. S'a deputatiunea primei adunari generali din a. tr. insarcinata cu predarea unei adrese de multiumita pentru pré 'nalt'a incuviintiare a Asociatiunei; reportulu acést'a se lua spre sciinti'a intre entusiastice „se traiésca“ pentru Maiestatea S'a.

La capetulu ordinei dilei propuse Babesiu in numele si la insarcinarea familiei de Mocioni unu concursu pentru celu mai bunu opu istoricu, scrisu in stilu poporalu si scurtu „despre sortea séu despre originea, decadinti'a si re'nviarea natiunei romane in orientulu Europei si mai cu séma in Austri'a,“ care opu se aiba de scopu, a constatá, ca natiunea acést'a, pre longa tóte mediulócele de apesare indereptate in contr'a ei in seculi multi, totu-si traece si e in desvoltare natiunale, si ca acestu procesu de desvoltare alu ei, nu se pôte opri.

Disertatiunea, care are se forméze programulu la acestu opu, e de una insemnătate si estensiune fórté mare, si speramu a o impartesi lectoriloru nostri catu mai curundu.

Ca pretiu pentru opulu ce se va aflá mai bunu, s'au propusu 100 de galbeni imperatesci, cari, pentru crutiarea fondului Asociatiunei, s'a obligatu famili'a de Mocioni a-i plati. — Propunerea fù salutatu si primita, firesce, cu insufletire in tóta estinderea ei si directoriulu s'a insarcinatu a o publicá fara amanare.

In siedinti'a a dóu'a de astadi, in care asemene presidiu eppulu, s'au ascultat referatele comisiuniloru denumite eri pentru esaminarea socoteloru, pentru proiectarea unui preliminaru pre a. c. si pentru modificarea puncteloru defectuóse din statute, si apoi se fece alegere nóua a personalului directiunei, in intielesulu statuteloru. Numai debaterile privitórie la schimbarile statuteloru, au fostu oeva mai viue, si participara la ele mai cu sema II. S'a, dlu comite supr. alu comit. Aradu Teodoru Serbu, apoi dd. Babesiu, Ionescu, Dr. Maniu, Desseanu etc. Unu punctu principale din modificarile concluse atinge mobilarea loculu de adunare alu Asoc., dupa modulu Asoc. romane transilvane. — Reportulu despre socote si preliminaru, lu-dede dlu Ianculescu si din acél'a s'a vediatu, ca Asoc. depune intr'unu anu preste o suma de 4—5000 fl.; erogatiunea cea mai mare au formatu o pan' acum ajutoriele, ce le-au prestatu studintiloru lipsiti. Spre scopulu acést'a s'au determinatu pentru anulu scol. curg. 1000 fl.

In directoriu s'au alesu partea cea mai mare totu acele persóne, cari au fostu si pana acum in elu, ca membri noi se aleseru: Dnii: consiliariu de curia Babesiu, advocatii Fogarasy din Lipov'a, Dr. Maniu din Lugosiu si Cosm'a din Beusiu. I-lu v.-comite din com. Zarandului Dr. Hodosiu, judele supremu de Oradea-mare Romanu si asesorulu com. din Aradu Misiciu. Adunarea generale s'a inchisu astadi la 2 óre dup'a-méd i

Atatu eri catu si astadi fù prandiu stralucitu la dn. episc. — Eri se tienú una conferintia privata in caus'a metropoliei; Babesiu dede unele desluciri mai de aprópe despre pertratările tienute in caus'a acést'a si despre participarea eppiloru rom. si a barbatiloru de incredere la acele, cu cari s'au deschiaratu in totu respectulu fórté multiumiti.

Noi vedemu si constatamu din tóte aceste, ca romanii nostri au inceputu intr'adeveru a desvoltá si a manifestá una vietia publica demna de tóta atentiunea; ca au conducatori, barbati de spiretu, tactu si rutiná politica, cari su-demni de tóta onórea, ca intre ei domnesce una armonia si una solidaritate, carea nu mai lasa nimic'a de doritu. Aceste sunt semne invederate de una capacitate de vietia si de unu venitoriu imbucuratoriu, siguru. — Dupa „Arad. Z.“ Conc.

— „T. R.“ ne comunica, ca cons. aulicu dn. Georgiu Popa e denumitu comite supremu in Aradu si Ioane Sierbanu capitanu alu Chiórului, cetatei de Pétra; ér' L. Sa T. Serbu e septemvir-denumitu.

Cronica esterna.

Din afara. Ambii imperati conversésa in Nizza; cetatea fù luminata in onórea ambeloru Maiestati. — Cearulu dede unu banchetu batalionului de garda a venatoriloru, care i servesce in onóre si si tramise pe adiutantele Wittgenstein cá se 'lu presentese, care cu siefulu batalionului c. Gesliu a redicatu ambeloru Maiestati toaste imprumutate, soldatii redicara vivate preste vivate si casarm'a era pomposu iluminata. In 27 tienù Cearulu revista preste nauele francese si ruse in portulu Vil'a-franc'a. — In Mühlhausen cu tóta oprirea preventiva a auctoritatiloru totusi se dede o petitiune in favórea poloniloru imperatului Rusiei si in Liouu inca trebui se audia Cearulu: „Se traiésca Poloni'a!“ —

In Friaulu lunga Treviso in Itali'a austriaca incepura voluntirii italianisimi a se aduna si a revolutiuna, siese bande se resculara, si organele partitei actiunei striga se li se dè ajutorie. „Unita ital.“ repórta, ca bandele au chefu pe unu Giordani, care are doi adiutanti, ecsificiri garibaldiani, si ea insurgentii au tramisu la Turinu unu solu spre a cere ajutoriu. In Capodiponte alta banda porni catra Belluno, se scrie, ca bandele se retrasera prin munti si acum se a-restésa partasii causei comune amestecati in puciu din Friaulu. — In midioloculu unui corpu de oficiri austr. ce si petrecea la bere, deodata cadiù o bomba orsinica, fora a se sparge si a vetama, scrie „Botsch.“ dela Veneti'a.

Ce privesce Itali'a, apoi numai in 3 Noembre se astépta tienerea siedintei asupr'a operateloru comisiunei despre conventiune, care dupa cum scrie „France“, se privesce atatu din partea Franciei catu si din cea a regimului Italiei de necesitate politica absoluta la consolidarea Italiei in laintru seu. Se pórtá frica, ca garibaldistii si mazzinisti se voru incumeta a provóca demustratiuni in contr'a primirii conventiunei; de aceea ei si chiamara pe Garibaldi la Turinu pe tempulu desbateriloru. Gener. Sonnaz a complementatu pe ambii impátori in Nizza in numele lui Victore Emanuelu.

RUSIA isi descopere tendinti'a sea politica prin diurnalulu germanu de Petersburg, cumca ea nu tientésa la cuceriri si la marirea influintiei sale? — „Alte state cauta garantii in aliantia, ér' garanti'a Rusiei diace in desvoltarea sea interna, deacea Rusi'a se straduesce a si sustiené relatiunile sale amicabile oatra tóte statele si mai vertosu catra celea invecinate.“

ROMANIA. „Monit. ofic.“ publica: 1) legea de espropriare pentru causa de utilitate publica, care negresitu are se aduce multe imbunetari si infrumsetiari prin orasie, prin targuri si prin tóta intinderea tierei, si 2) unu ordinu circulariu alu dlui ministru de interne catra prefectii de judetie, care dupa „Buc.“ este o garantia mai multu a intentiuniloru juste si ecuitabili ce are guvernulu M. Sale Domnitorului pentru o-crotirea intereselor, atatu ale fostiloru clacasi catu si ale proprietariloru. —

Computu publicu.

Suscrisulu spre a avatá conscientios'a manipulatiune a sumelor incurse la fondulu juristiloru din comitatulu Turdei, are onóre a comunicá urmatoriulu conspectu alu perceptiuniloru si erogatiuniloru pre temeulu protocolului inceputu in 1 Ianuaru a. e.

In 7 Ian. au intratu in cass'a juristiloru dela	fl.	cr.
comunele Filea de diosu 7 fl., Lit'a romana 5 fl.,		
Petridulu de medioculu 4 fl., Salicea 1 fl. 20 cr.,		
Hasdate 2 fl. 90 cr. in sum'a	20	10
Prin dn. Demetriu Gidrai cá colecta dela 7 com.	125	—
DD. Dr. Ioane Ratiu 20 fl., Iosifu Balintu din Pe-		
tridulu de diosu 12 fl., Stefanu Hossu 4 fl., dela		
comun'a Sandu 6 fl. 50 cr., Vasiliu Ciurileanu 10 fl.		
Samuele Vlas'a prot. 18 fl. 50 cr., Ioane Rusu 1 fl.,		
dela comun'a P. Samartinu 68 cr., dela dn. prot. I.		
Pamfiliu pretiulu biletelor 17 fl., dela dn. Leontiu		
Popu 2 fl. in sum'a	91	68
	236	78

Transportu	236	87
Venitulu curatu alu balului din 28 Fauru	100	—
Dn. Ioane Baritiu 2 fl., dela Reghinu pretiulu bile-		
teloru 12 fl., din Blasiu prin dn. Nicolau Solomonu		
16 fl., dela comun'a Sacelu 3 fl. 20 cr., din trac-		
tulu Pocegei 23 fl. 35 cr., dela dn. par. alu Ghiri-		
siului 1 fl., Vasiliu Mog'a 13 fl., Dumitriu Gidrai		
10 fl., Esc. S'a dn. Metropolitu 2 fl., Artemiu Lu-		
panu 2 fl., Iosifu Nestoru 11 fl., Ioane Maioru 14 fl.		
40 cr., Nechita Ignatiu 2 fl., dela muntele Baisiorei		
6 fl., dn. Petru Anc'a 10 fl., Gregoriu Manaradianu		
15 fl., Ioane Rusu ases. 11 fl., Vasiliu Mog'a 10 fl.	163	95
Diumtate din venitulu curatu alu balului femeiloru		
romane din Turd'a	50	—
Dn. Vasiliu Mog'a 5 fl., Samuele Vajda 5 fl., din		
tractulu Ludosiului 10 fl., dn. Ioane Romantiai 2 fl.	22	—
Sum'a	572	73

Din acést'a suma pre temeulu conclusului sesiunei comitetului din 31 Ianuaru au participatu urmatorii juristi:

Ioane Campeanu 25 fl. Ioane Petricasiu 25 fl. Georgiu Vlas'a 25 fl. Ludovicu Grauru 20 fl. Samsonu Ratiu 20 fl. Postporto acestoru bani tramisi la Sabiniu 20 cr. Nicolau Poruti in Clusiu 10 fl. Petru Suti in Clusiu 10 fl. Ioane Vlas'a 20 fl. Petru Popu 20 fl. Postporto a acestor'a pana in Sabiniu 18 cr. — Pre temeulu decisiunei comitetului din 26 Martiu s'au datu lui: Georgiu Catone 20 fl. Petru Popu 25 fl. Samsonu Ratiu 20 fl. Ludovicu Grauru 20 fl. Georgiu Vlas'a 25 fl. Ioane Petricasiu 25 fl. Ioane Campeanu 25 fl. Vasiliu Ratiu 25 fl. Postporto a acestoru bani 34 cr. Ioane Socolu 20 fl. Postporto 18 cr. Ioane Vlas'a 25 fl. Nicolau Poruti 10 fl. Petru Suci 20 fl. La suportaroa speselor balului din Turd'a a sucursu fundulu cu 19 fl. 39 cr. — Pre temeulu decisiunei din 26 Septembrie a. c. s'a datu lui: Samsonu Ratiu 14 fl. Ludovicu Grauru 15 fl. Ioane Campeanu 18 fl. Georgiu Vlas'a 16 fl. Petru Suci 6 fl. 40 cr. Ioane Petricasiu 18 fl. Ioane Vlas'a 16 fl. Postporto a acestoru sume 42 cr. — Sum'a 559 fl. 11 cr.

Sutragandu perceptiunea din erogatiune remane restulu fondului de 13 fl. 62 cr. v. a.

Turd'a 26 Octobree 1864.

Antoneli.

Nr. 565—1864.

LICITATIUNE.

In 15 Noembre c. n., a. c. deminiatia la 9 óre, se va pertracta licitatie minuenta in cancelari'a institutului smintitiloru de minte Transilvanu in Sabiuu, pentru asigurarea lemneloru de focu pe tempulu de iérna a anului 1864-5, adeca circa 300 de stanjini de lemne tari, circa 100 maji de paie de patu, circa 1500 de punti de olei pentru lampe, circa 400 de punti de saponu si circa 500 de punti de luminari.

Viitorii a lifera de acestea articule au inca 'nainte de a se incepe licitatie a depone 5 percente cá siguritate de invoire.

Ofertele timbrate subscise cu numele propriu, coprindiatóre de locuinta, numele si caracterulu, apoi cu pretiulu unanimu in cifre si litere esprimatu pentru fiacare articlu, si cu declaratiune, ca se voru supone pré bine cunoscuteloru conditiuni de contractare, sunt a se astérne prevediute cu unu vadiumu de 10 procentu celu multu pana la 14 a lunei acesteia la 6 óre séra la directiunea institutului, pe care oferte inse, de din afara este apriatu a face cunoscutu, pentru care articule oferédia; pe ofertele ce voru ajunge mai tardiu si dupa terminulu desfptu, nu se va luá neci o consideratiune, si totu de odata se observédia, ca a-celora, cari voru asterne ofertu, nu le este iertatu a licita si verbalu.

Conditiunile de licitatie se potu vedé in órele destinse pentru servitiu in oancelari'a institutului.

Directiunea institutului smintitiloru de minte Transilvanu. —

Sabiuu in 2 Noembre 1864.

1—3

Cursurile la bursa in 4. Noembre 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 57 cr. v.
Augsburg	—	—	116 " — "
London	—	—	116 " 80 "
Imprumutulu nationalu	—	—	81 " 10 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	72 " 25 "
Actiile bancului	—	—	783 " — "
" creditului	—	—	178 " 10 "

Obligatii desarcinarii pamentului in 21. Octomb. 1864:

Bani 69.50 — Marfa 69.75

Se alatura la acestu Nr. invitarea la prenumeratiune pe „Die Zukunft“, organu centralu slavonu politicu-nationalu ce va esi in Vien'a si va aperá interesele facia cu tóte poporale pe basea dreptatii. —